

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 103,
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ČRN DAN ZA PUNKTAŠE

Končni izid nedeljskih občinskih volitev še bolj jasno kaže, da je narod obrnil hrbet vsem zapeljivcem

Beograd, 10. oktobra. r. Uradni podatki o izidu občinskih volitev, ki so se vršile preteklo nedeljo v savski, primorski, drinski in dunavski banovini, najbolj dokazujejo, kako globoko je tudi v teh krajih zasidrana jugoslovenska nacionalna misel. Opozicija, ki je proglasila te volitve za nekaj plebscit, ki naj pokaže moč protirežimskih krogov, je klaverno pogorela. Kljub največjim naporom in nezaljubljenemu terorju — kjer koli so se čutili močne, so hoteli s silo preprečiti nacionalnim volilcem dostop na volišče, tako da je prišlo na več krajih do spopadov in pobojev — se je 90 odstotkov volilcev izjavilo za politiko narodnega in državnega edinstva in nacionalne sloge, celokupna opozicija, počenši od Mačkovih radičevcev pa preko klerikalcev do takozvane narodne stranke pa je dobila komaj 10 odstotkov vseh oddanih glasov. V savski in drinski banovini, kjer so že v naprej vedeli, da bodo pogoreli, so proglasili volilno abstinenco. Toda ljudstvo generalov, ki pridigajo mržnjo in razdor mesto sloge, ni hotelo več poslušati, marveč se je odločno izjavilo za politiko sodelovanja.

Zato je tudi v teh banovinah volilna udeležba skoraj dvakrat tako velika, kakor je bila pri poslednjih skupščinskih volitvah, kar jasno priča, da je hrvaško ljudstvo spoznalo, kam vodi politika kužanja in razprtij. Nedeljske volitve so najjasnejši dokaz politične zavednosti našega ljudstva in ob enem dokaz, kako ničven je vpliv vseh onih elementov, ki še vedno skušajo odvajati ljudstvo od ideje narodnega in državnega edinstva.

Podrobni rezultati.

V primorski banovini je bilo vpisanih 208.524 volilcev, volitev pa se jih je udeležilo 116.867, to je 56 odstotkov, kar predstavlja 10 odstotkov več kakor pa pri občinskih volitvah leta 1926. Od oddanih glasov je dobila JNS 106.023, to je 91 odstotkov, celokupna opozicija pa 10.844, to je reči in piši 9 odstotkov.

V drinski banovini je bilo vpisanih 343.342 volilcev. Volilo jih je 254.208. Od tega je dobila JNS 233.732 glasov, to je 91,9 odstotkov, vsa opozicija pa 20.466 glasov ali 8,1 odstotka. Od 438

občin je dobila JNS 392, opozicija pa 37 občin, v 9 občinah pa bodo naknadne volitve.

V savski banovini je bilo vpisanih 642.615 volilcev. Volilo jih je 351.391, to je 54,6 odstotkov. Od tega jih je glasovalo za JNS 218.308 volilcev, to je 62,1 odstotka. Poleg tega je JNS sodelovala še pri 356 kompromisnih odnosa kombiniranih listah, na katerih je 253 nosilcev članov JNS. Te liste so dobile 99.522 glasov ali 28,4 odstotka. Na podlagi tega je bilo za JNS oddanih skupno 317.830 glasov, to je 90,5 odstotkov. Za kombinirane, to je sporazumne liste, katerih nosilci niso člani JNS, je bilo oddanih 15.535 glasov ali 4,4 odstotka. Za opozicijske liste je glasovalo 18.026 volilcev, to je 5,1 odstotka.

V dunavski banovini je od 544.627 volilcev glasovalo 369.867, to je 68,2 odstotka. Od tega je dobila JNS 351.741 glasov ali 95 odstotkov. Za opozicijo je glasovalo 17.926 volilcev ali 5 odstotkov. Od vseh 795 občin je dobila JNS 758, opozicija pa 33, dočim se bodo v štirih občinah vršile naknadne volitve.

Preprečen manever slovenskih punktašev

Državni svet je potrdil odlok o konfinaciji dr. Korošca in tovarišev — Lažne agitacije klerikalnih agitatorjev mora biti konec

Beograd, 10. oktobra. v. Kakor znano, so bili letos spomladi kot avtorji in poborniki znanih punktaških resolucij na osnovi zakona o zaščiti države zaradi motenja javnega reda in miru konfinirani gg. dr. Anton Korošec, dr. Fran Kulovec, dr. Marko Natlačen in dr. Anton Ogrizek. Za bivališča so jim bila odkazana razna mesta v drinski in primorski banovini. G. dr. Korošec je do poletja bil v slovenskem kopališču Vrnjačka Banja, pozneje pa se je z dovoljenjem oblasti preselil na Hvar v tamošnji hotel »Palace«.

Vsi ti gospodje so se proti ukrepom politične oblasti, ki jih je potrdila banska uprava v Ljubljani, pritožili na upravno sodišče v Celju. Upravno sodišče v Celju je preko reda v posebni, brzogovno sklicani seji dne 23. septembra t. l. odločbo banske uprave iz formalnih razlogov razveljavilo. Način, kako se je to zgodilo, in dejstvo, da je sodbna uprava sodišča v Celju bila izdana v trenutku, ko je separatistična volilna agitacija dosegla svoj vrhunec ter operirala s povratkom punktaških voditeljev na oblast in s političnim prevratom v dravski banovini, je dala po-

vod, da se je v volilni borbi za občine sodbna uprava sodišča s strani punktaških agitatorjev do skrajnosti zlorabljala.

Banska uprava v Ljubljani je proti razsodi upravnega sodišča v Celju takoj vložila pritožbo na vrhovno upravno sodišče, to je na Državni svet, ki je na svoji seji dne 7. oktobra t. l. z obširno argumentacijo zavrgel formalne razloge sodišča v Celju kot neosnovane, razveljavil sodbno upravno sodišča ter v celoti potrdil odlok banske uprave o konfiniranju dr. Korošca in tovarišev. S tem je ta zadeva v poslednji instanci rešena.

S tem je obenem napravljen konec gonij klerikalnih agitatorjev, ki so že napovedovali, da bo prihodnji teden zopet enkrat padla vladna in da bodo klerikalci prišli na vlado. Kakor vselej, bodo tudi tokrat ostale neizpolnjene vse njihove nade, vsak trezen človek pa bo pri nedeljskih občinskih volitvah obrnil hrbet tem zapeljivcem, ki nocoj lebo drugega, kakor da bi naše občine vpregli v svoj zavožen politični voz.

Celje zopet poplavljeno

Savinja 3 metre nad normalo — Pouk na vseh celjskih šolah ukinjen — Nujna potreba regulacije Savinje

Celje, 10. oktobra. Močno deževje ene same noči, ki se je pričelo sredi 20., je davi povzročilo, da je Savinja s pritoki vrsto silno narašča, prestopila bregove in je pri Celju že zopet tri metre nad normalo. Mesto je danes zopet pod vodo. Zaliti je mestni park, Masarykov nabrežje, Otok za gimnazijo, Glazija, skladišča, in gospodarsko poslopje javne bolnice. Ves predel med železniško progo in Skalno kletjo je z njenim igriščem vred pod vodo, prav tako Lava in Ostrožno ter mnogo drugih objektov, stanovaljski prostori ter kleti v Celju in okolici.

Zasilna zveza za osebni promet z brodom čez Savinjo v Celju je pretrgana, ker je brod neraben. Predelata za gradnjo pomožne brvi, ki jo je bila odrgala zadnja poplava v parku, so uničene. Voda je porušila na novo poplavljenico brv pri izlivu Sušnice v Savinjo.

Danes je bil pouk na vseh celjskih šolah ukinjen. Državna cesta Celje—Vranksko je na več krajih pod vodo. Poplavljen so tudi Petrovci. Dvije narasla voda je tudi težko poškodovala obrambne nasipe pri mostovih čez Savinjo pri št. Petru in Polzeu, odrgala pa tudi dve brvi pri Gornjem gradu. Po narasli Savinji plavajo velike množice lesa in živil ter deli poškodovanih mostov in brvi.

Trenutno voda ne narašča več in če ne bo novega dežja, je pričakovati, da bodo izostale nadaljnjše nesreče. Struga Savinje pri Celju je tako zasuta z gramozom, da mora že ob srednjem deževju nujno slediti poplava vsega terena v celjski kotlini, ker je normalen odtok vode zaradi nakopičenega gramaza nemogoč.

Prebivalstvo, ki si je pri zadnji poplavi za silo uredilo stanovanja in kleti, je obupano in pričakuje, da oblast ne bo dalje oklevala s pričetkom regulacije Savinje, kar je življenjskega pomena za Celje in celjsko kotlino, ker gre za ohranitev Celja kot važnega gospodarskega in prometnega centra celjske kotline. Upravičeno je ogorčenje prebivalstva, ker je znano, da je dala mestna občina za izvajanje regulacijskih del iz svojih sredstev preko svojih moči 4.000.000 Din ter so vsi regulacijski načrti v detajlih izdelani in odobreni. Prebivalstvo gleda že dolga desetletja, kako poplava ogroža življenje, merodajna pa ne pridejo preko ugovoritev in komisijakega pregleda.

Mestno načelstvo v Celju je poslalo brzogovno predsedniku vlade dr. Sršniku, ministru za gradnjo dr. Srkulju, ministru dr. Kramarju ter banski upravi v Ljubljani s apelom, naj se takoj začne regulacija Savinje in njenih pritokov.

Nalivi v Ljubljani

Ljubljana, 10. oktobra. V Ljubljani so se včeraj že vse popoldne gromadili nad mestom temni oblaki, ki niso obetali nič dobrega. Proti mraku je začelo deževati in kmalu je bilo tako, kot nedavno ob času velikih poplav. Deževalo je skoro neprenehoma in le s krajšimi presledki 5 ur. V tem času je padlo 55,2 mm vode in ker to pomeni, da pade na vsako desetinko milimetra 100.000 l vode na 1 m², da je čez noč padlo skupno 55.200.000 l vode. Čeprav se zemlja še ni popolnoma osušila od zadnjih poplav, vendar je bila že toliko suha, da je vso to ogromno množino vode popila in niso nastale poplave.

revirjev pri srcu, bodo skrbeli, da pridejo na občino možne prevladni, varčni, spozorni, odločni, dalekovidni in socialni. Zato bodo volili Jugoslovensko gospodarsko delavsko listo g. Rudolfom Pleškovičem na čelu.

Zanimanje za predsejo občinske volitve narašča tudi v rudarskih revirjih z dneva v dan. Zlasti sedaj, ko sta že vloženi obe kandidirni listi, se bo pričela med obema taboroma živahna borba. Tako sklicuje volilni odbor Jugoslovenske gospodarske delavske liste še sledeče volilne sestanke po rudarskih kolonijah in po dolini: dne 10. t. m. ob 16. uri v gostilni Volker, dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne v kantini na Dobrni, istega dne ob 16. uri volilni ehod v dvorani Forte na Vodah. — Občani! Posetite te volilne sestanke ter se osebno prepričajte, da je to edino prava lista, za katero boste lahko brez predehodkov glasovali.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize, Amsterdam 2306.51 — 2317.87, Berlin 1359.58 — 1370.38, Bruselj 796.63 do 800.57, Curih 1108.35 — 1113.85, London 176.42—178.02, New York 3741.61—3769.87, Pariz 223.88—225.—, Praga 169.79—170.65, Trst 299.68—302.08 (premija 25.5%), Avstrijski šiling v privatnem kirkingu 8.75.

INOZEMSKÉ BORZE
Curih, Pariz 20.20, London 15.95, New York 340.—, Bruselj 71.875, Milan 27.08, Madrid 43.15, Amsterdam 208.10, Berlin 122.85, Dunaj 57.—, Praga 15.32, Varšava 57.70, Bukarešta 3.—

Pomen pakta s Turčijo

Prijateljska in nenapadalna pogodba med Jugoslavijo in Turčijo tvori temeljni kamen balkanskega pakta

Beograd, 10. oktobra. r. Prvi rezultat razgovorov, ki jih je imel Nj. V. kralj na svojem potovanju po balkanskih državah je sklenitev prijateljskega in nenapadalnega pakta med Jugoslavijo in Turčijo. Razgovori in pogajanja o tem so že zaključeni in po prvotnem načrtu bi se imela pogodba že včeraj podpisati v Ženevi. Včeraj se je vršil med jugoslovenskim zunanjim ministrom g. Jevtičem in turškim zunanjim ministrom g. Tefvik-Ruždibejem daljši sestanek, na katerem je bilo definitivno odobreno besedilo pogodbe. Da pa bi se dalo temo pakta še večji poudarek, je bilo sklenjeno, da se bo izvršil svečan podpis v Beogradu in sicer prve dni novembra. Takrat bo posetil Beograd turški zunanjni minister. Pogodba je sklenjena za pet let in se podaljša za nadaljnjih pet let, ako se leto dni pred potekom z ene ali druge strani ne odpove. Zunanji minister g. Jevtič je sinoči odpotoval iz Ženeve v Beograd.

Pariz, 10. oktobra. r. »Petit Parisien« se v daljšem članku iz Ženeve bavi s sklenitvijo prijateljskega in nenapadalnega pakta med Jugoslavijo in Turčijo ter naglašja, da je to prvi uspeh potovanja Nj. V. kralja. Ta pakt, pravi list dalje, je sklenjen za dobo petih let

in se avtomatično podaljša. Pogodba sloni na Briand-Kelloggovem paktu, kojega bistvene določbe vsebuje tudi jugoslovensko-turška pogodba. Jugoslavija in Turčija se odrekata vojne kot instrumenta nacionalne politike. Če se spomnimo krvavih borb, ki sta jih vodili ti dve državi v teku zadnjih 20 let, potem se še bolj vidi velika važnost in dalekosežni pomen te pogodbe. Tako veliko zblizanje je mogel doseči samo vladar, ki tako modro upravlja Jugoslavijo. V trenutku, ko se je jugoslovenski kralj vrnil v domovino, se lahko reče, da gotovo nikjer niso posvečali njegovemu potovanju tako velike pozornosti kakor v Ženevi, a to ne samo v krogih prijateljev Jugoslavije, marveč tudi v krogih njenih neprijateljev. V tem potovanju vidijo ženevski krogi ne samo logičen razvoj jugoslovenske zunanje politike, ki je vedno stremela po jačanju miru in konsolidaciji Balkana, marveč vidijo v tem tudi zelo vidno manifestacijo politike prijateljstva in zblizanja med narodi. Zato pakt prijateljstva med Turčijo in Jugoslavijo pozdravlja vsa mednarodna javnost z največjim zadovoljstvom kot velik doprinos h konsolidaciji južnovzhodne Evrope.

V Kranju samo ena uradna lista JNS

Beograd, 10. oktobra. v. Glavni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke je včeraj sprejel posebno vlogo občinske organizacije in potrdila sreskega odbora JNS za srez Kranj spora, da je za mesto Kranj postavljena sama ena uradna lista naše stranke. Predsednik glavnega odbora JNS g. Nikola Uzunović je danes poslal krajevnim organizacijam JNS v Kranju naslednji brzojav: »Glavni odbor JNS proglašja listo krajevnih organizacij JNS v Kranju z naslovem g. Cirilom Pircem za službeno listo Jugoslovenske nacionalne stranke za mesto Kranj.«

Nastopna avdijenca našega poslanika v Rimu

Rim, 10. oktobra. AA. Predsednik italijanske vlade Mussolini je včeraj popoldne po povratku iz Riccione sprejel novega jugoslovenskega poslanika Jovana Dučiča in ostal z njim v daljšem razgovoru. Poslanik Dučič je pri tej priliki izročil Mussoliniju prepise svojih poverilnic.

V znamenju razorožitve

London, 10. oktobra. r. Po naročilu ministristva za letalstvo so včeraj preizkusili nov tip vojni letal. Letala imajo samo 1900 kg lastne teže in so opremljena s tremi motorji po 930 konjskih sil, tako da pri polni obremenitvi lahko razvijajo hitrost 200 km na uro in imajo akcijski radij 1500 morskih milj. Poleg treh strojne imajo tudi brzometni top, ki lahko v eni minuti izstrelji 100 granat v težji po 15 funta. Razen tega more letalo sprejeti na krov še 1000 kg bomb in pet mož posadke.

Znižanje uradniških plač v Franciji

Pariz, 10. oktobra. r. Ministrski svet je na svoji sinočnji seji med drugim razpravljati tudi o sanaciji državnih financ. Najobširnejša debata se je razvila o predlogu, ki ga je stavil v tem pogledu finančni minister. Predlog predvideva med drugim petodstotni odteglaj od vseh plač in pokojnin državnim uslužbencem. Večina ministrov se temu protivi in se bodo posvetovanja o tem še nadaljevala.

Anglija obupala nad razorožitveno konferenco

London, 10. oktobra. Vlada je imela sinoči več ur trajajočo sejo, na kateri je razpravljala izključno o razorožitvenem problemu. Današnji jutranji listi objavljajo o tej seji zelo dramatična poročila. Listi naglašajo, da so razgovori v vladi pokazali, da je vlada že sama obupala nad razorožitveno konferenco. Anglija je odločena odkloniti vsak predlog, ki bi šel za tem, da se konferenca odgodi, ter hoče, da se konferenca, ki traja sedaj že dve polni leti, zaključi, bilo z ali brez uspeha. Nadaljnje zavlačevanje ustvarja samo še večje nerazpoloženje. Zunanji minister Simon je dobil prevlastilo, da v Ženevi postopa po lastnem preudarku in napravi še zadnji poizkus za rešitev konference. Če ta poizkus ne uspe, naj opusti vsako nadaljnje prizadevanje in zahteva razpust konference.

Pariz, 10. oktobra. AA. Francoski uradni krogi trde, da je angleška vlada tudi po včerajšnji svoji seji ostala zvesta francosko-angleško-ameriški sporazumu o razorožitvi, ki je bil nedavno tega sporočen tudi nemški vladi. Velika Britanija vztraja pri svojem stališču, da je treba uvesti začasno dobo, v kateri naj se preizkusi učinkovitost nadzorstva nad oboroževanjem. Dotlej bi bilo zelo neoprežno dovoliti »prototipe« kakršne zahteva Nemčija. Angleška vlada vztraja tudi pri svoji deklaraciji z dne 11. decembra 1932, po kateri je Nemčija dobila ravnopravnost glede razorožitve, toda angleška vlada je pri tem mnenja, da je mogoče to ravnopravnost uresničiti le pod pogojem, da je vsem narodom zajamčena enaka varnost.

Obznana v ČSR

Vse stranke, ki ne priznavajo narodnega in državnega edinstva, bodo izločene iz javnega življenja

Praga, 10. oktobra. r. Za prihodnji teden je sklicano zasedanje parlamenta. V političnih krogih pripisujejo temu zasedanju največjo važnost, ker se doznava, da bo vlada predložila celo vrsto zakonov, ki pomenijo poostreitev notranje-političnega kurza zaradi vedno hujšega rovarjenja klerikalnih separatistov in hitlerjevcev ter komunistične opozicije. Gre za neke vrste obznano, ki naj napravi konec sedanjim nevzdržnim političnim razmeram, ki izpodjedajo same korenine državne samostojnosti. Pred vsem namerava vlada predložiti parlamentu zakon o izpremembah in dopolnitvah društvenega zakona. Po teh izpremembah bodo v bodoče pripuščene k volitvam samo one politične stranke, ki zavzemajo pozitivno stališče do države. Stranka, ki ne priznava narodnega in državnega edinstva češkoslovaške republike, se ne bo mogla več udeleževati v javnem življenju. Za razpuščene stranke, dosedaj hitlerjevski in nemško-nacionalno, ne bo dopuščeno ustanavljanje nadomestnih strank bilo pod kakršnokoli firmo. Poostrene bodo tudi določbe o zaščiti javnega reda in miru in zaščiti republike. Te poostreite naj omogočijo nagel postopek v primerih, da bi bil državni red ogrožen. V političnih krogih naglašajo, da imajo te izpremem-

be do neke mere diktatorično značaj, vendar pa je javnost te napovedi sprejela s splošnim odobravanjem, zavedajoč se nevarnosti, ki grozi češkoslovaški republiki, če se sedanje politične razmere ne razčistijo tako, kakor to odgovarja interesom države in naroda.

Za zdravo Ljubljano

Zanimivo predavanje zdravstvenega inšpektorja dr. Zivka Lapajnete o zdravilnih predelih v največji bližini Ljubljane

Ljubljana, 10. oktobra. V petek je Sentjakovski okrožni odbor JNS priredil v šoli pri Sv. Jakobu predavanje, ko je znani strokovnjak, zdravstveni inšpektor g. dr. Zivko Lapajna govoril o »Zdravilnih predelih v največji bližini Ljubljane« tako preprečevalno, da smatramo za prav znatno škodo, ker ni bilo predavanja zaradi koncerta v prid poplavljenecem boljše obiskano. Prostorna učilnica je bila pa vendar primerno dobro zasedena in smo med poslušalci opazili več predavateljevih kolegov. Zlasti pa dosti najresnejših mož tega okraja. Ker so smernice predavanja vitalnega pomena za prebivalstvo našega mesta, objavljamo vsebino splošno aktualnega predavanja tako obširno, kolikor nam le dopušta ozko omejeni prostor. Za stvar navdušen predavatelj je z znanostimi besedami izjavil:

Odkar smo Slovenci v lastni državi, opazamo tudi velik napredek Ljubljane. V umetnostnem pogledu je njeno lice lepše, saj jo okrasijo mnogi spomeniki, ki naj bi ga poslušali v vsakem primeru, drugi nam je sezidal nebotičnik in tretji ni odnehal, dokler nismo dobili aerodroma. V zrakoplovstvu je naša bodočnost in tudi napredek ter varnost našega mesta! Plečnik je sentjakobskemu okraju preuredil cerkev sv. Florijana in St. Jakobski trg, ki je lep, a na žalost praktično neizkoriščen. Tu naj bi občina uredila sadni trg na debelo. Tudi higijena se je v našem mestu že visoko dvignila, a Plečnik je napravil še tudi načrte, kako moramo urediti kraje v okolici, da bodo ustrezali zahtevam higijene.

Razkriti moram globoke vzroke higijenskih hib, obenem pa pokazati pota, da asaniramo stanovanjsko vprašanje in zagotovimo vsem Ljubljančanom dovolj čistega zraka. Dolžnost higijena je, da preskrbi vse potrebno, da bo vse ljubljansko prebivalstvo v zdravstvenem pogledu oskrbljeno tako, da ostane zdravo in krepko ter ne bo oboli vzlic bivanju v Ljubljani. Danes higijeni ne more biti zadovoljen. Predvsem je treba zanjčiti zdravstveni prospek de-

Grad na ta stanovanja, a grajski hrib ni za dečja igrišča, ker je zrak poln saj. Tivoli je mrglen in vlažen ter poln promogovega dima, zato tudi nikakor ni za dečje. Otroško igrišče poleg lokomotiv je edino v Tivoliju!

Ogromna večina naše dece je bleđa, drobna in krmežljiva, ker le redko pride na čist, krepak in zdravilen zrak. Matere se trudijo, kuhajo, kupujejo slaščice in negujejo dečje na vse mogoče načine, navzlic temu pa deca propada. Noče jesti, dobiva žele in hodi k specialistom zaradi »mandlje« itd. Ljubljansko prebivalstvo, ki živi stalno v ljubljanskem zraku in ne hodi redno v okolico, je zapisano degeneraciji in prav sigurno propade za to ali ono degenerativno boleznijo.

Pričnimo pri otroku in ne vozimo ga na izprehod po ulicah, ki so polne prahu in strupenih plinov motornih vozil. Tak izprehod detetu le škodi. Mati meni, kako do brote izkazuje otroku in niti ne vidi, da je bleđo in zabuhlo. Sele ko se pojavljajo angine druga za drugo in dobiva dete žleze na vratu, mati spozna, da kljub najkrajnejši negi ni vse v redu. Tudi laiku je moral pasti v oči časopisni boj zdravnikov - specialistov zaradi »mandlje«. Ta časopisni boj je že dokaz, da tako rekoč vsi otroci v Ljubljani obole za povečanjem »mandlje« in celega limfatičnega aparata. V zdravilnih klimatih se pa to ne zgodi skoraj nikoli! Obolenja »mandlje« so dokaz, da ljubljansko podnebje, kakršno je danes, otroku absolutno ne prija, pa naj se Ljubljana še tako proglasi kot najzdravnejše mesto. Žal — da to ni.

Vzroki temu sta industrializacija mesta in slovita ljubljanska megla, ki brani solnčnim žarkom, da ne morejo do nas, razen tega pa brani vetrovom, da bi odnesli pline in saje iz naše bližine. Zato je zrak v mestu stalno močno okužen, vendar pa na to večina Ljubljančanov ne misli, da to škoduje občutljivemu organizmu otroka, kaj se, da bi s tem računala in izvajala posledice.

Zaradi takih razmer moramo gledati, da pridejo vsi veliki industrijski dimniki iz mesta na tako lego, kjer vleče veter od mesta proč, t. j. izključno le na vzhodno stran tja od tovarne Saturnus dalje do Savce.

Vsi prebivalci, zlasti pa deca mora imeti vsak dan možnost, da se gibljejo v čistem, č. le mogoče v zdravilnem zraku. Zdravilni zrak je oni, ki vsebuje prav vse solnčne žarke, zlasti pa ultravijoličaste, in je brez plinov izgorelega bencina. Često citate, da se je kdo zadušil v garaži, ko so plini iz avtomobilov strupeni. Pri nas niti izpuh motornih vozil ni prepovedan, ko je drugje po mestih dovoljeno voziti le z zaprtim izpuhom.

Temu je tudi v Ljubljani mogoča celo zelo dobra odpoved in je tudi primeroma lahko dosegljiva.

Na Rakitni za Krimom se na solnco kostna tuberkuloza sama od sebe izleži! Cela Nemčija ne premore niti enega takega klimata!

Brez dvoma zdravilen je tudi Golovec, ki leži tako, da ni prav nič deležen ljubljanskega klimata, obenem je pa že tako visok, da mu barjanska megla ne more do temena. Zdravniki izkušnje kažejo, da se tu pljučna tuberkuloza leči in izleži, ker je zrak čist in krepak ter je zelo mnogo solnca. Ker vozi tramvaj prav do vzhodja, ima Golovec vrednost za vse mesto.

Drugo in še bolj zdravilno podnebje je savska obala ob Vikerč pod Smarčno goro pa tja Tomačevega. Poizkusi na prav težko tuberkuloznih so pokazali zdravilno moč te obale. Naj bi se zavzeli naši vsesidniški, medicinski in higijenski krogi, da se z merjenjem ugotovi in dokaže, koliko močnejše je zdravilno ultravijoličasto žarenje na savski obali in Golovcu kakor na Rožniku, v Tivoliju itd. Tudi Smarna gora je zdravilna, a savska obala smatram enakovredno višinskemu podnebnju 1000 m.

Golovec je pa »zaščitni pas«, ker je tako določil občinski svet. Ta se pa o tem še ni dosti posvetoval in prepričali ga bomo, da je tudi zanj koristno, če bi se malo bolj zanimal za higijenski dvig mesta. Res je Plečnikov projekt zazidave Svetokriškega

okraja v higijenskem oziru polnopraven, vsi drugi eksperimenti mesne uprave, kakor n. pr. otroško igrišče pod Tivolijem, igrišče na Gradu, otvarjanje cest na Rožniku celo za motorni promet itd. so pa higijensko manjvredne naprave.

Za deca, ki že ima otekle žleze in »mandlje«, je bleđa ali se nagiba k tuberkulozi, napravimo v zdravilnem zraku na Golovcu tako imenovano »Selo v gozdu«. Zjutraj bi se pripeljala s tramvajem, popoldne spet z njim vrnila, a obed bi dobila v šoli. Mestna občina bi morala, če ima smisla za higijenski napredek, prirediti zdrave domove na vsem slemenu Golovca za družine, ki sedaj morajo stanovati v kazematah, kletah, umazanih stanovanjih itd., prav tako pa tudi za one, ki sedaj stanujejo v megleni in vlažni Sibiriji in na Galjevici. Tudi okužene družine bi postale s časom spet krepke in zdrave. Predvsem bi bilo treba na Golovcu in po njegovem slemenu speljati vozno cesto ter na njej preopredati avtomobilski promet. Zaščitenemu pasu se s tem ne bo zgodila nobena škoda, pač pa velika korist ogroženim družinam. Saj te družine tudi danes ne stanujejo zastoj, za isto ceno bi pa imele zdrava stanovanja v zdravilnem klimatu. Les za stavbe je pod ceno in v Sibiriji živi v lesenih hišah, ki so tudi higijene, a impregnirane tudi varne proti ognju. Nad Hradskega vasio naj bi Golovec ostal nezazidan, v stanovanjske namene naj se pa izkoristi vse slemo Golovca od Ljubljane do Orlije, tako da bi imela vse hiše solnčno lego. Za premožnejše sloje je lažje, ker jim bo zadostovalo, če jim raztolmačimo, da so

Svečana otvoritev novega strelišča v Črnomlju

V zadnjem času je bilo ustanovljenih v naši državi nad 2000 streljskih družin, od teh samo v karloškem okrožju 89

Črnomelj, 9. oktobra. Kakor smo javili že v soboto, se je včeraj vršila svečana otvoritev novega strelišča črnomeljske strelske družine. Pri opoldanskih vlakih so domačini nad vse priročno pričakali in pozdravili svoje goste, ki so prihili, da s Črnomeljsko skupaj manifestirajo za lepe cilje streljskih družin.

Popoldne ob 14.30 se je vršil skupen odhod na strelišče. Velika manifestacijska povorka, v kateri so korakali vsi, ki čutijo za jugoslovenskim srcem, je dokazala, s kakšno iskrenostjo pozdravljajo Črnomelj ta pomembni dan. Na čelu povorke je bila četa v stroju s 30 puškami in trobojnico, nato zastopnik državnega predstavnika karloškega strelskega okrožja generala Vladimirja Pavlovića podpolkovnik g. Celestin z domačim mestnim županom in sreskim načelnikom, za njimi pa nepregledne vrste nacionalistov. Strelišče je pozdravilo goste okrašen z zelenjem in zastavami.

Predsednik črnomeljske strelske družine g. Prelovec je predvsem pozdravil podpolkovnika g. Celestina, nato sreskega načelnika, zastopnike bratskih streljskih družin iz Metlike in Karlova in poudaril, da so k ustanovitvi strelske družine moralno in gmotno pripomogli mnogi, med njimi zlasti župan g. Müller, Črnomeljska posojilnica, ravnatelj Jugoslovske g. Lokar, ljubljansko društvo »Bela Krajina«, domači lesni trgovci gg. Šušterič, Klemenč, Možina itd. Tudi župan g. Müller je pozdravil goste, prav posebno pa navzočega domačina, banskega svetnika g. Evgena Lovšina. Z govorom mu je sledil še tajnik karloškega strelskega okrožja inž. g. Ružič, ki je v svojih temeramentnih in lepo zasnovanih besedah pozdravil našo strelsko družino v imenu karloškega strelskega okrožja in nagla-

Med gostoljubnimi Ptujčani

Ljubljana, 10. oktobra.

Poročilo v včerajšnjem »Slov. Narod« o izletu v Slovenske gorice je treba izpopolniti v toliko, da se omenijo tudi oni izletniki, ki so se ustavili v Ptuj. Ako bi tega ne storili, bi bilo to grda nehalnost do ptujskih meščanov na čelu jim g. župan L. Jerše, odvetnik dr. Salamon, šolski nadzornik Pretner, prometni šef železnice g. Petrovič in drugi, ki so izletnike najpriširnejše sprejeli in storili vse, da so odnesli s tega izleta najlepše spomine o gostoljubnosti, izborni postrežbi in v vseh onih prijaznostih, ki izletniku omilijo bivanje med svojimi brati. Ptujski meščani obojega spola so naravnost tekmovali med seboj, da so to razpoloženje med izletniki dosegli. Po obedu pri privatnih družinah, pri znanjih ali sorodnikih izletnikov, nas je obvestil g. nadzornik Pretner, da imamo na razpolago avtomobil za izlet v haloške gorice. Avtomobilskega izleta so se udeležili vsi izletniki in poleg drugih meščanov tudi omenjeni gospodje s svojimi soprogami.

Vojna je potekala kaj zabavno in neumornim pripovedovanjem, razkazovanjem raznih cerkva, naselbin in višav, dokler nismo prišli do cerkve sv. Trojice. Na začetku se nas povabila na proslavo vinarne stajarske posojilnice, kjer so nam nudili jedi, zlate pijače in grozdja v toliko meri, da je vsega ostajalo na mizah, ko smo se poslavljali. V Ptuj smo bili potem deležni navdušenega sprejema v restavraciji g. Berliča, kjer se je zbrala številna družba ptujskih meščanov, ki so vsi tekmovali v tem, da nam napravijo sadnje ure čim priširnejše. Zdravice in govori so se nepretrgoma vrstili, pomešani s šabranim petjem pevcev Glasbene Matice. Ptujčani so nam posebno pomagali na srce, naj razblinimo govorico, da Ptuj nima dobrega vina. V resnici moremo ugotoviti, da boljše halozana še nismo imeli prilike pokusiti.

Odlična družba meščanov nas je potem spremljala na postajo in bila s nami do prida vlaka, ki je imel kake pol ure zamude. Vsak ve, kako neprijetno je čakati na vlak, nam je pa potekel ta čas med prijet-

najzdravje lege za vile ob savski obali od Vikerč do Tomačevega. Tu je treba zgraditi tudi zdravilni park za deca s zaščitenimi sestrami, da bodo otroci lahko vse dan brez mater pod nadzorstvom na zdravilnem zraku. Savsko obal je pa treba mestu približati s tramvajem in motornimi vlakci, ki naj bi vozili po najnižjih, vsakemu dosegljivih cenah.

Najzdravje higijenske smernice za bodoči razvoj Ljubljane bi tedaj bile:

1. Zdravilne predele v največji bližini Ljubljane je napraviti vsemu prebivalstvu lahko pristopne. Zgraditi je vozno cesto po slemenu Golovca do vasi Orlije, ob tej cesti pa na prisojnih legah prirediti stavbene parcele. Celotno Savsko obal od Vikerč do Tomačevega je približati Ljubljani s pomočjo cenenege tramvaja do taceenskega mostu, oziroma motorizacija železnice do Ježice.

2. Za dojenčke in slabotne ljudi je prirediti ob savski obali na Črnučah zdravilni park, kjer bi ostajali ob lepem vremenu ves dan in bi dobili hrano na licu mesta.

3. Za tuberkulozno in slabotno deca je prirediti gozdno šolo na Golovcu.

4. Vsa stanovanja v mestu je podvreči higijenskemu pregledu, ako se izkaže, da je stanovanje nehygienično, naj se izda prepoved, da bi to stanovanje služilo deci pod 15 letom. V tem slučaju skrb občina, da pride rodbina v higijensko stanovanje.

Zivahen aplavz se je zahvalil predavatelju, še posebej se mu je za zahvalil predsednik g. Mar. n. ki mu je izrazil soglasje s predlogi in je navzočih pozval, da delajo po predavateljevih smernicah. Pri delu je odbornik g. Batjcl vprašal še zaradi Gradu in zdravstveni inšpektor g. dr. Lapajne se spet izjavil, da Grad ni za otroke zaradi saj, Tivoli pa nič vreden zaradi megle, a kar se stanovanj tiče, bi Grad sploh morali evakuirati.

Upamo, da se g. predavatelj s svojimi iniciativnimi in originalnimi idejami še večkrat oglasi.

vzbujal žalostne spomine na koroški plebiscit, po katerem smo izgubili kos najlepše zemlje.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer.

Film češkega umetnika Machatega

Ekstaza

ZVONIMIR ROGOZ in HEDA KIESLER

Samo danes in jutri!

S „Krko“ na Dolenjskem

Ljubljana, 10. oktobra.

Poleg velikega izleta Gregoričevih fotomaterjev in prijateljev v Slovenske gorice smo imeli v nedeljo tudi »Krkine« izlet na Dolenjsko v dolino gradov pri St. Rupertu. Udeležba je bila dobra in izletnikom je med vožnjo pridno sviral godba »Zarje«. Vlak se je ustavil le na Grosupljem, v Višnji gori, Stični in Trebnjem, kjer je vstopilo še nekaj potnikov. Na Mirni je izstopila polovica izletnikov šentruperske skupine in pozdravil jih je v imenu mirenske občine župan g. Celar. Želeč jim, da bi odnesli čim prijetnejše vtise. Gdč Pepca Finkova je izročila vodji izleta g. Podbevšku veliko srce v obliki grozdja s primer-nim posvetilom. Za pozdrave se je prisrčno zahvalil vodja izleta, potem so pa odšli izletniki z godbo na čelu skozi vas, ka je bila vsa v zastavah, pred vhom v vas je pa stal slavolok z napisom »Dobrodošli, še in še pridite med nas«. Izletniki so odšli po kratkem odmoru v Mirenski grad in si ga ogledali. V Rakovniku jim je razkazal grof Barbo velike oljinate portrete svojih prednikov in razne druge zanimivosti.

Z Rakovnika so krenili takoj proti St. Rupertu, kjer so bili enako prisrčno sprejeti. Pozdrave so izrekli mala Mihaela Gregoričeva, župan Prah, župnik Peter Flajnik in šolski upravitelj Brezovar, zahvalil se jim je pa vodja izleta Pri kosilu niso prišli vsi takoj na vrsto, mnogi so morali dolgo čakati, ker gostilne niso bile pripravljene na toliko gostov. Po kosilu so si ogledali izletniki farno cerkev, grad Skrljevo in Veselo goro. Po večerji so pa odkorakali na postajo St. Rupert-Rakovnik, kjer so vstopili tudi izletniki iz Mokronoga. To skupino je vodil podpredsednik »Krkce« g. Gustav Puc. Tudi v Mokronogu so bili izletniki prisrčno sprejeti. Kolikor smo slišali iz vrst izletnikov samih, je bila organizacija izleta pomanjkljiva, pa tudi nekateri domačini se žal še vedno ne zavedajo, kaj hočejo doseči organizatorji takih izletov in kako nujno potrebno je Dolenjski malo večje zanimanje za njene naravne lepote.

„Halka“ z grofico Pininsko

Slučaj je rešil premiero, ki je bila izvrstna

Kaj takega pa še ne, odkar imamo opero! In dogodek je to, kakršni se dogajajo le v operetah, v resnici pa menda nikoli.

Saj poznate »Mamzell Nitouche«. Tam Korina, glavna pevka v opereti, sredi predstave štrajka; zato vsiokoli Deniza in poje Celestenovo noviteto do konca. Pri nas je zbolela g. Gjunjenac Gavelova in premiera »Halk« je bila v nevarnosti. Pa se je sredi generalne skupne nenadoma pojavila na odru nova Halka: gospa Zofija grofica Pininska in zapela. In snodi nam je pela poljski, torej v originalu.

Bivša pevka varšavske opere je na svojem potovanju po Jugoslaviji dospela tudi v Ljubljano. Slučajno je zvedela, da v gledališču pripravljajo najbolj popularno poljsko opero. Prijelo jo je hrepenenje, da nastopi enkrat tudi na slovenskem odru v partiji Halk. Prišla je k upravi, našla obup in cel kup skrbi zaradi bolezni naše primadone in premiere, ki je visela na nitki. Sprejeli so jo z odprtimi rokami kakor dužde.

Tako smo imeli proti vsemu pričakovanju vendarle premiero »Halk«. Zahvaliti se moramo zanjo edinole srečnemu, prav izrednemu slučaju in pa prav izredno požrtvovalni ljubeznivosti, uslužnosti in energiji gospe grofice Pininske. Zakaj takele brez zadostne priprave vskočiti v veliki naslovni partiji sredi čisto neznanega ansambla, ki poje v drugem jeziku in igra v neznanzi scenski režiji, za to je treba velikega znanja, rutine in pa močnih živcev.

Ali tveganje se je popolnoma posrečilo, predstava se je odpela brez najmanjšega incidenta ter je velesimpatični gost žel mnogo prisrčnega priznanja in celo vrtlo vrtlo zasluženih šopkov.

Predstava pod taktirko g. dr. D. Švare in v režiji g. C. Debeveca je bila med novimi, za poljsko domovino značilnimi, prav silovitimi dekoracijami po načrtih V. Uljanšičeva in v izvedbi V. Skružnega izvrstna. Mogočni nacionalno melodični ansambli, efektne arije, kavatine, dueti, seksteti, zbori in plesi čisto nacionalnega poljskega značaja (poloneza, mazur, krakoviac in ples gorolov) dajejo operi bujno življenje in veliko zanimivost. Opera je glede kostumov prav dobro opremljena, lirčno romantično delanje iz kmetijskega življenja sicer ne baš novo, a razgibano in psihološki oblobo.

Od 30. decembra 1897, ko je bila slovenska premiera, nismo slišali »Halk«, nikoli v tako dovršeni obliki in v tako krasni opremljeni. Daljše poročilo čim prej. Zelimo le prav topla, da nam ga. Zlata kmalu ozdravi: z njo bo »Halka« nov dogodek.

Fr. G.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 10. oktobra, katoličani: Fran Borg., Stremilj; pravoslavni: 27. septembra.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Planine kilčejo.
Kino Ideal: Ekstaza.
Kino Dvor: Črna smrt.
Kino Šiška: Bressart ve vse!
Predavanje dr. Jošpa Pretnarja o planinah Južne Srbije ob 20. v veliki dvorani Uniona.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; Leustek, Resljeva cesta 1.

— Poseben vlak v Beograd. Zvezna Zdrženj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani priredi za vsedravnji kongres gostilničarjev, ki bo 25. oktobra v Beogradu, poseben vlak. Celokupni stroški — vožnja brzovala III. razreda s prehrano in prenočiščem stane 290 Din za osebo, za II. razred brzovala pa 420 Din. Prijave sprejema Zvezna pisarna v Ljubljani, Privoz 11.

Izpod sita

Iz odvetniške korespondence:

»Velesenjeni gospod kolega!
V neki zadevi, katero ima moj klient Janez Kozamurnik z Vašim klientom Petrom Šalobajem, usojam se Vas vprašati, ali je Vaš klient prejel ponudbo poravnave, da se namreč kokiški kompenzirajo z razlajenjem časti.

Hitrega odgovora Vas proseč, ostajam udani ... »

Iz aktov v dotični odvetniški pisarni žal ni razvidno, kdo je pri tej kompenzaciji bolje odrežal, kokiški ali razlajena čast. Bržkone kokiški.

Denar je ponarejal

Ljubljana, 10. oktobra.

Jakb Čadež s Hrastja, po poklicu zidar, je star šele 30 let pa je že večkrat prišel z zakoni navzkriž. Davi je sedel pred malim senatom na zatožni klopi, ker je bil obtožen, da je ponaredil pred meseci 10 dinarske kovance in jih razpečeval.

— No, Čadež, kar po pravici povejte, kako se je vse to zgodilo? — je vprašal predsednik.

— Med staro železnico sem našel nekaj svinca, ki sem ga pretopil in napravil plajbo. Vzel sem kamen za brušenje britve in pritisnil nanj novce za 10 Din, ker me je bil zanimajo, kakšen bo odtis. Odtis je bil nejasen, komaj so se poznale posamezne črke in jame. Nisem imel namena ponarejati denar, storil sem to samo iz radovednosti. Ona dva ponarejena novca sem našel med staro železnico.

— Zakaj ste pa potem poslali fanta s ponarejenim novcem v trafiklo, da vam kupi cigarete?

— Tega nisem nikdar storil. Obtožnica namreč očita Čadežu, da je poslal s ponarejenim denarjem nekega fantiča v trafiklo. Ta je res šel po cigarete in je pri plačilu po cvenku opazil, da nima pravega glasu, dočim trafikantinja tega ni opazila. Fant je bil danes zaslišan kot prič, je pa izpovedal, da so bile njegove izpovedi pred orožniki in pred preiskovalnim sodnikom netočne. Trdi, da ni nikdar dobil od Čadeža 10 Din in tudi ni šel po cigarete.

Predsednik: Fant, zakaj si prej pri sodnji drugače povedal, kdaj si legal, takrat ali danes?

Fantič ponovno zatrjuje, da je danes povedal resnico. Ko mu je sodnik velel, naj se vsede, je hotel sedeti na zatožno klop, na kar je predsednik pripomnil, da bo prav kmalu sedel na zatožni klopi, ko je že tako mlad pokvarjen. Zaslišana je bila še ena priča, ki je videl, kako je Čadež napravil model, ki pa je bil slab in je bil denar podoben le malo in še to samo na eni strani, dočim se na drugi strani sploh ni ničesar razločilo. Čadež mu je pri tem rekel, da ne zna tako, kot drugi in da bi rad napravil boljše, če bi znal.

Sodišče je Čadeža spoznalo za krivega, da je ponaredil 10 dinarski kovanec, oprostil pa ga je obtožbe, da ga je skušal spraviti v promet. Obsodilo ga je na 4 mesece strogega zapor. Obtožbenec zagovornik je prijavil revizijo.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 10. oktobra: Okence. Gostovanje drame v celjskem Mestnem gledališču. Izven.

Sreda, 11. oktobra: V agoniji. Red B. Četrtak, 12. oktobra: Zajec, premijera. — Red Četrtak.

Petek, 13. oktobra: Ob 15. uri Komedijska zmešnjav. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Ljubljanska drama ponovi jutri v sredo Križevno dramo »V agoniji« za red B. v četrtek je pa premiera Feldmanove igre »Zajec«. S tem delom smo dobili Jugoslovani nekoliko svojega sivega. V glavnih vlogah nastopijo naši najboljši igralci, režija je pa delo prof. Šesta. Predstava je za abnoma Četrtak. — Frva dijaška predstava je v petek in sicer »Komedijska zmešnjav« ob 15. — Reprija poljske opere »Halka«, ki je pri premijeri doživela velik uspeh, bo v sredo z go. Zlato Gjunjenac v naslovni vlogi. Predstava je za abnoma Sreda.

OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 10. oktobra: Pivkova dama. Goetuje Zinka Kunčeva iz Zagreba.

Sreda, 11. oktobra: Halka. Red Sreda. Četrtak, 12. oktobra: Zaprtlo.

Petek, 13. oktobra: Luiza. Red C.

Dedna podobnost.

Grof Agatapony je nekega dne zvedel, da ima v Budimpešti dvojnika. Dal si ga je predstaviti in njegova podobnost ga je naravnost presenetila.

— Povejte mi, ali ni služila vaša mati nekoč pri nas? — ga je vprašal.

— Ne, — je odgovoril mož naivno. — pač je pa služil moj oče pri vas za blapca.

DANES IMATE ZADNJO PRILIKO VIDETI PREKRASNI ALPINSKI VELEFILM NAPETE VSEBINE IN ČAROBNIH POSNETKOV

PLANINE KLIČEJO...

VSI, KI SO DOSLEJ FILM VIDELI, VAM BODO Z NAVDUŠENJEM PRIPOROČALI OGLED TEGA PREKRASNEGA FILMSKEGA DELA!

PREDSTAVE DANES OB 4., 1/2 in 1/10.

DOPOLNILO
NAJNOVEJSI ZVOČNI TEDNIK

V GLAVNIH VLOGAH:

Luis Trenker
Luise Ullrich
Fritz Kampers

Elitni kino
Matica
Telefon 2124

Dnevne vesti

— **Razpisana zdravniška služba.** Mestno načelstvo v Karlovcu je razpisalo natečaj za mesto primarija internista v karlovaški bolnici, ki bo obenem tudi etalen mestni in sreski zdravnik. Zahtevajo se kvalifikacije, ki so potrebne za državno in banovinsko službo. V poštev pridejo le zdravniki, ki so se pečali najmanj štiri leta s specializacijo internistiko in bili najmanj dve leti asistenti v bolnici. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m.

— **Motorni voz vozi.** Motorni voz tvornice Avstro-Daimler, ki je vozil zadnje dni za poskušnjo po naših železnicah, bo vozil danes na progi Zagreb-Susak. Od Zagreba do Susaka in nazaj bi rabil dobri dve uri. Danes je krenil motorni voz s Susaka proti Ogulinu, odkoder bo vozil v Split. Iz Splita se vrne v Zagreb v četrtek, v petek bo pa poskušnja na progi Zagreb-Varaždin.

— **V Zagrebu se je sladkor podražil.** Ker so sladkorne tovarne zadnje čase opetovano zvišale cene sladkorja so tudi detajlisti v Zagrebu od danes sladkor v nadrobni prodaji podražili, in sicer tako, da stane kristal 14, v glavah 15,50, v kockah 16, in sira tudi 16 Din kilogram. Menda sladkorne tovarne še nimajo dovolj dobička, čeprav spravijo vsako leto v žep na račun malega človeka težke milijone.

— **Velika ležišča železne rude pri Podzvizdu.** Iz Bihača poročajo, da so našli blizu Podzvizda velika ležišča železne rude, ki se vlečejo 12 km daleč. Posebne komisije bo rudo preiskala, potem bo pa takoj načeto vprašanje njenega izkoriščanja.

— **Nov grob.** Ravatelj pivovarne Union g. Florjancić je zadel hud udarec. Danes mu je po daljšem težkem trpljenju neizprosna smrt ugrabila soproggo gospo Terezijo roj. Bajc. Pokojna je bila simpatična žena, prijubljena pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo v sredo ob 15.30 s Celovške ceste 20. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

— **»Ljudska samopomoč«**, reg. pom. blagajna v Mariboru, je imela v nedeljo dne 8. oktobra 1933 svoj 2. izredni občni zbor, na katerem se je sprejel tudi § 17 (Prehodne določbe) novih pravil z znatno znižanimi mesečnimi prispevki. 527-n. — **Esperantski klub** naznanja, da se prične z rednim poukom esperanta danes ob 8. uri zvečer v osnovni šoli v Dol. Logatu. Naknadne prijave se sprejemajo istotam. Učnina malekostna. — **Tajnik.**

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno, zmerno toplo vreme s padavinami. Včeraj je v dravski banovini večinoma deževalo, drugod je bilo samo oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu in Skoplju 24, v Splitu 23, v Beogradu 22, v Zagrebu 21, v Ljubljani 20,8, v Mariboru 18,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,5, temperatura je znašala 12,2.

— **Ugrabljeni dekleti rešeni.** V vasi Martinci blizu Sremske Mitrovice sta bili v soboto zvečer ugrabljeni lepi dekleti Nevena Plavšić in Ljubica Prodanović. Ugrablila sta ju Rajko Berislavičević in Sava Brkić, ki sta do ušes zaljubljeni vsak v svojo izvoljenko. Pomagali so jima prijatelji. Za ugrabljeni sta se poglavalna brata ugrabljenih deklet, eden s puško, drugi pa s sekuro, oba na konjih. Brata sta ugrabljeni sestri rešila.

— **V smrt zaradi neozdravljive bolezni.** V nedeljo zvečer se je obesil v Vrbcu kmet Dimitrije Radisavljevič. Mož se je dolgo pripravljaval na samomor, ker ga je mučila neozdravljiva bolezen. Ko zvečer nikogar ni bilo doma, je odšel v skladišče in se obesil.

— **Ne dajate otrokom žganja!** Dekliti Ljubica in Katica Šafarj iz vasi Potok blizu Belovara sta obiskali te dni svojo staro mater, ki jima je dala žganja. Na povratku je postalo štiriletni Katici na enkrat slabo in kmalu je v silnih mukah umrla. Zdravnik je ugotovil, da je podlegla zastrupljenju z alkoholom.

Iz Ljubljane

— **Ij Polkovnik Jovan Cvejić,** sedanjí komandant pešadije vrbanske div. oblasti v Sisku, se je v Ljubljani kot poveljnik našega 40. pešpolka tako udomačil, da Slovencev ne more pozabiti in je v duhu še vedno pri nas. Vse je ašnosčoval in ljubilo tega srčno dobrega visokega oficirja, ki je požrtvovalno deloval v raznih društvi, zlasti je bil na pravi oči Sokola IV. in vsemu prebivalstvu ob Dolenjski cesti in na Barju. Z največjo zalostjo je svedea zasedoval tudi poročila o nesreči, ki je zadelala Ljubljano in velik del Slovenije s poplavo, ter nam napisal globoko občuteno pismo, kjer izraža svoje najgloblje sočutje naši lepi, beli Ljubljani, ki je tako mnogo pretrpela, obenem pa želi, da bi se poplavljeni čim prej spet opomogli. Gotovo je sočutje dobrega polk. Cvejića vsem poplavljenem v tolažbo, a vsi, ki so ga poznali, ga bodo še težje pozrežali z željo, da se kmalu spet oglasi pri nas.

— **Ij Aleksander Čerepnin,** sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, vija za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravila na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo

mного lepši. Dialog filma je nemški, tako da ga občinstvo lahko razume. Premiera bo jutri v Elitnem kinu Matica.

— **Ij Plesno-sportni klub** ima danes zvečer ob 20. v Kazini svoj plesni sestanek. Pridite!

— **Ij Zveza akademsko izobraženih žen** ima svoj redni sestanek jutri v sredo ob 20. v posebni sobi kleti Emone.

— **Ij ŽSK Hermes.** Danes zvečer naj se odbor za prireditve kolesarskih dirk gotovo sestane pri Beliču ob 19.

Iz Trbovelj

Delovanje Rdečega križa. Dne 30. avgusta v dnevniku »Jutrac« napovedana sistematična akcija za mlečno prehrano revne rudarske dece se ne bo razširila, temveč bo ostala na dosegljivi višini. Ker so prišli nekateri krajevni odbori RK v dravski banovini posvečati večjo pozornost nesrečnim poplavljenjem, ki jih je zadela težka elementarna nesreča, ne bodo zbirke tako bogate, kakor se je prvotno pričakovalo. To v vednost onim, ki pritišajo na trboveljski Rdeči križ in kličejo društvo na pomoč. Pripomniti je treba, da prejema samo ona deca prehrano od Rdečega križa, ki pri občinski kuhinjah v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju ni prišla v poštev. Trboveljski krajevni odbor RK prehranjuje dnevno 100 revnih trboveljskih otročičev z mlekom in kruhom. Enaka prehrana se daje otrokom v Hrastniku. — Od ljubljanskega občnega odbora RK je prejel trboveljski odbor RK za prehrano 10.000 Din. Hrastnik na 5000 Din. V četrtek 5. t. m. pa je ljubljanski občni odbor RK nakazal tukajšnjemu krajevemu odboru še 5000 Din. Druzi denarnih prispevkov RK Trbovlje doslej ni prejel, pač pa so darovali g. Gerašek iz Črne 100 kg moka, krajevni odbor Skofja Loka 2 zaboja ponočnih oblek, krajevni odbor Ribnica 1 zavoj oblek in g. Jaka Božič 100 Din. Ko dosepejo še druge zbirke, se bodo vsa oblačila razdelila na podlagi sklepa občnega odbora RK po ključu med šolarje trboveljske, hrastniške in zagorske občine. Zeleti bi bilo, da podprejo tudi druga tukajšnja društva, podjetja in premožnejši zasebniki to težko in nujno prehranjevalno akcijo, da se izdatneje pomaga vsem onim številnim revčkom, ki jim je zaradi pomanjkanja zdravja in življenja ogroženo. Naj bi poziv Rdečega križa, ki je glasnik ljubezni do trpečega bližnjega, ne bil preslišan.

— **Sokolska tombola.** Pred dnevi smo poročali med drugim tudi, da je na tukajšnji sokolski tombolski prireditvi zadel prvo tombolo, to je glavni dobitnik, orožniški narednik v pokolu g. Mislej. Sedaj nam pa g. Mislej javlja, da glavnega dobitnika ni zadel on, marveč gospa Fortuna t iz Ljubljane, ki mu je srečke izročila. Da ne bo nepotrebnega zavidanja, nas g. Mislej prosi, da to objavimo.

— **Nedeljske nogometne tekme.** Nedelja je bila v naši dolini v znamenju nogometnih in volilnih borb. Toda še huje kot volilna pa je bila borba na zelenem polju. Spoprijelo se je kar 6 klubov. Kot prva sta nastopila dopoldne ob 10. uri na igrišču SK Amaterja zagorski SK Sloga in domači SK Retje. Izra, ki je bila prijateljska, je valovala iz polja v polje ob rahli premoči domačinov, ki so a svojo odločnostjo pred golom mnogo doprinesli k zmagi. — Tekma je končala z rezultatom 4:1 za Retje. Sodil je g. Lunder. — Ob istem času sta si stala nasproti celjski SK Olimp in domači SK Trbovlje na igrišču slednjega. Domačini so takoj sploščka diktirali oster tempo ter v nekaj minutah zabili gol. Po menjajočih se napadih se Olimp znajde ter rezultat izravna. S tem je bil prvi polčas zaključen z rezultatom 2:2. V II. polčasu je SK Olimp nekoliko popustil, kar je SK Trbovlje spretno izrabil ter zabil 3. efektni gol. Olimp je nato zamen skušal izenačiti, kajti obramba SK Trbovlje je odlično odbila vsak napad, pri čemer se je zlasti odklidal g. Stueel, v napadu pa je briljiral Beline. Proti koncu je ofenzivni SK Trbovlje zabil še 4. gol ter s tem postavil rezultat 4:2 v svoj prilog. Sodil je g. Božič. — Najzanimivejša tekma pa se je vršila dopoldne ob 16. uri na igrišču SK Amaterja. Spoprijela sta se prvak trboveljskega nogometnega okrožja SK Amater in mladi, agilni SK Dobrna Mlademu, požrtvovalnemu moštvu moramo čestitati, kajti uspelo mu je prevzeti dosegljivo sloves SK Amaterja, ki je doslej veljal kot najboljši klub Trbovlj, saj je že nekaj let užival čast prvaka trboveljskega okrožja. Letos na spomlad pa je izgubil nekaj najboljših igralcev, ki so odšli k vojakom, nekateri pa za kruhom iz Trbovlj. V zvezi temu so Amaterci pridno utrjevali svoje nove sile, ki so jih pritegnili v svoje zrahljane vrste, toda niso uspeli izuriti pravotčasno nadomestilo, kakršno so potrebovali za predložitve jeensko prvenstveno tekmovalje. Mladi in borbeni SK Dobrna je oslabljenemu SK Amaterju postavil naproti prvovrstne, utrjene in rutinirane igralce in prvič se je zgodilo, da je skoraj nepremagljivi prvak trbovelj. nogometnega okrožja podlegel domačemu klubu v tako visokem razmerju 0:3. Po večji priliki je SK Amater s tem porazom izgubil vsako upanje na zmago pri jeenskem prvenstvenem tekmovalju.

Zvočni kino Dvor

Danes neprekinčno zadnjokrat ob 4., 7. in 9. uri zvečer!

ČRNA SMRT

Ken Maynard
slovit junak divjega Zapada se bori z zločinsko tolpo na življenje in smrt

Kot dopolnilo Paramountov dnevnika in Micky miška šaloigra

Jutri nov spored:

Radiopatrulja

Ljudske cene: Din 2, 4, 6 in 8.

Skrivnost pranja:

ALBUS terpentinovo milo

Stični se obeta velika podzemeljska jama

Jamarji so prodrli do velikih dvoran s kapniki in tekočo vodo

Ivančna gorica, 9. oktobra. Kakor se zdi, se bo v najkrajšem času pristela tudi Stična v krog onih krajev, kjer so znamenite in velike podzemeljske jame. O raziskovanju v stičnih jamah smo pred kratkim že poročali. Takrat so raziskovali jamarji Ilovškovo jamo nad Mekinjami, in sicer brez posebnega uspeha. Takoj za tem so se lotili globoke Šimonkove jame, ki je tik pod Gradiščem, toda mnogo nižje kakor Ilovškova. Omeniti moram, da se je ta jama raziskovala že pred leti. Radi površnega raziskovanja niso takratni jamarji našli nobenega sledu o nadaljevanju. To je bil tudi vzrok, da se niso lotili takoj te jame, ki po svoji ugodni legi in kraški okolici največ obeta. Jamarji so slutili pod stiško gladino, ali pa vsaj v enaki višini večje podzemeljsko jezero ali potok, kar se je sedaj izkazalo kot popolnoma pravilno. V vasi Vru, ki je oddaljena od Stične kaka dva kilometra, prihaja na dan med skalovjem precejšen potok in kar je najvažnejše, pri večjem nallivu ali poplavih meče na dan do 30 cm dolge človeške ribice. Od šole zavijemo na levo in smo v dobri četrt uri iz gozdička. Pred očmi se odpira velika skalna ploskev. Prav na koncu, pod Gradiščem je jama. Vhod v jama je silno težak in tudi precej nevaren. Jama ali žlezo je pri vrhu široka, kaka dva metra in dolgo kakih 50 m. Med tem tudi večkrat zavije v različne smeri. Da so mogli vanjo, so postavili nad odprtino tri kole v obliki piramide. V vrhu tik nad odprtino so pritrili škripec s sto metrov dolgo vrvjo. Okoli pasu si zavežemo vrvi, katere konec nosi pol metra dolg klin, na katerega sede jamar, da ima obe roki popolnoma prosti.

Vrv je debela poldrugi cm. To in še dve enaki je dobavila grosupeljska vrvarna. Človeku se zdi kar nekam pretenka, da bi ji zaupal svoje življenje. Ko smo se privezali in pripravili za spuščanje, smo dobili še vsak po eno karbidno luč, nato pa nazvali v črno brezno. Odprtina nad glavjo je postajala vedno manjša, tudi glasovi so se čuli vedno slabše. Na sredi se rov zakrivi. Odprtina izgine popolnoma, obdaja nas le črno in mokro skalovje. Sliši se le šumenje vrvi, ki polzi po skalah. Pod seboj opazimo luči. To so jamarji, ki nas pričakujejo. Kmalu smo pri njih. Razvežemo vrv in damo z njo znamenje, da jo potegnemo kvišku. Po kratkih presledkih se nas je nabralo šest. Vodnik nas je peljal najprvo kakih dvajset metrov strmo navzdol do najožjega prehoda. Pred nami so naloženi veliki kupi kamenja in zemlje. Vse to so morali skopati, predno se jim je posrečilo prebiti steno. Jamarji, ki so se pri stalnem delu že tako izvežbali, da gotovo posekajo vsakega poklonega jamarja, so kma-

lu zasledili, da se jama nadaljuje, pač pa je bilo vse zasuto s kamenjem. Na severni strani so začutili mrzlo strujo zraka, ki je bila pa tako močna, da je v hlipu ugasnila luč, ki so jo postavili vanjo. Treba je bilo mnogo dela in razstreliva, predno je bil vhod prebit.

Odprtina je tako zelo ozka, da smo se morali vleči na trebuh in se z rokami, ki smo jih iztegnili predse, pomagati naprej. Ta preduh se vleče šest metrov. Pred nami se odpre prva večja dvorana. V višino meri kakih dvajset metrov in trideset v širino. Dvorana je pač lepa, toda ni zanimiva, ker ji manjka kapnikov. Stena je prevlečena s sigo. Iz nje moramo zopet v ozek rov, ki pa je mnogo krajši kakor prvi, kmalu nato še skozi enega. Sedaj smo v pravem podzemeljskem svetu. Dvorane, ki se sedaj odpro pred nami, skrivajo svoj konec v črnem rovu v daljavi. Glas ali kamen, ki ga vržemo ob steno, odmeva kakor grom. Od stropa vise ogromni beli kapniki, tla pa so posuta z drobci. Na levo in desno se odpirajo nove dvorane, novi rovi, nova pota. Dovolj dela bodo imeli jamarji, predno bodo vse to preiskali. Na desni strani te 50 m široke dvorane pa leži jezero. Voda stoji, vsaj zdi se tako. Porinemo vanjo tri metre dolg kol, ki smo ga prinesli s seboj, toda ne doseže dna. Daleč v ozadju stoji ogromen stebel, okoli njega pa teče voda. Morali smo se vrniti, ker nismo imeli čolnov, da bi se peljali naprej v neznane prostore. Še enkrat smo si ogledali krasno dvorano in jezero, nato pa smo se vrnili proti izhodu. Nazaj je šlo skozi preduh mnogo lažje. Zrak v rovu je bil mnogo hladnejši kot onl v dvoranah. Navezali smo se na vrv in bili kmalu zopet na površju.

Raziskovanje se bo nadaljevalo takoj, ko si bodo jamarji omislili potrebne priprave za raziskovanje po vodi. Dosedaj je prispeval vsak po svojih močeh. Da imajo na razpolago 5000 Din, kot je pisal »Slovenec« dopisnik, ne drži. V najkrajšem času se bo ukrenilo vse potrebno, da se bo ustanovilo jamsko društvo, ki bo iz svojih dohodkov skrbelo za raziskovanje in opremo jame, ki bo v kratkem dostopna javnosti. Zeleti bi bilo je, da bi se za jama zanimali tudi ljubljanski poklicni jamarji, od katerih go menda ob začetku prejeli odklonilen odgovor. Pod vodstvom domačih jamarjev in v njihovim sodelovanju bi se raziskovanje hitro nadaljevalo, posebno ker bi bilo prihranjenih mnogo stroškov za nabavo novih potrebščin, kakor čolnov, vrvi itd. Upam, da se bo v tem pogledu ukrenilo nekaj na obeh straneh. Škoda bi bila le, če bi ostal ves ta podzemski svet še nadalje nepoznan in neraziskan. Jančar.

Iz Celja

— **Lahkoatletske tekme celjske sokolske župe** so bile v nedeljo, 8. t. m. v Celju. Tekmovalo je 113 oseb, in sicer 45 članov, 16 članic, 45 naraščajnikov in 7 naraščajnic. Tekmam, ki niso bile na Glaziji, je prisostvovalo mnogo gledalcev. Popoldne so bile na dvorišču mestne narodne šole tekme v odbojki za župnega prvaka. Zmagala sta zopet članstvo in naraščaj iz Celja, drugo mesto je zasedlo Brežice, tretje pa Brežice. Nato so igrali člani iz Maribora tekmo v odbojki s Celjani in jih porazili v razmerju 2 : 0. Mariborčani so prejeli od Celjanov lično zastavico.

— **V celjski bolnici** je umrl v nedeljo 8. t. m. 61letni rudar Ivan Marzidovšek iz Zabukovca, istega dne pa je umrl v Zalcu 51letni krojaški mojster Anton Reich iz Celja.

— **Nesreča v tovarni.** V soboto se je ponesrečil pri delu v tovarni 55letni mizar Franc Gajšek s Teharja. Stroj ga je zgrabil za desnico in mu odrezal pol prsta. Gajšek se zdravi v celjski bolnici.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefov« grenčica večkrat na dan použita krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih boleznih, da deluje »Franz Josefov« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Kranja

— **Za 13. obletnico koroškega plebiscita** se bo sestalo drevi ob pol 21. uri sokolsko članstvo v Narodnem domu, da osveži v bratskem razgovoru spomine na ta naš žalni dan. Poleg članstva vabimo k sestanku prav posebno drage koroške rojake.

— **Na večerajšnjem živinskem sejmju** je bila kljub slabemu vremenu prav živahna kupčija. Prignanih je bilo vsega 251 glav živine, od teh pa prodanih 182 glav. Na sejmju je bilo 96 volov, 22 krav, 15 ovac, 73 svinj, 36 prašičev, 6 junic in po en bik, konj in tele.

— **Nedeljski sport.** Ob pol 10. uri dopoldne so se pričele tekme v odbojki med tremi moštvji, in sicer I. moštvom Sokola, moštvom Sokola (drž. tekstilna šola) in skavti. Rezultati posameznih tekem so naslednji: Skavti : Sokol (drž. tekstilna šola) 15:5, 16:14; skavti : I. Sokol 15:6, 4:15, 15:12; I. Sokol : Sokol (drž. tekstilna šola) 15:3, 15:9. Iz teh tekem so izšli kot zmagovalci upravičeno skavti, ki so bili to pot v izredni formi. — Ob pol 11. se je vršila na igrišču hazena trening tekma med družinama SK Korotana in

Greta GARBO
Ramon NOVARRO

MATA HARI

Jutri slavnostna premiera v ELITNEM KINU MATICI

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

A. O. Emery:

Dve siroti

Roman

Kaj bi ji mogla reči o stanju svoje duše in svojega srca?

Vse, kar je poskusila, je bilo, da je prepričevala Luizo, da je treba izrabiti ugodno priliko, ko jo je srečno naključje privedlo k enemu najznamenitejših zdravnikov Francije. Prigovarjala je svojim družici, da hoče zdravnik poskusiti operacijo, ki naj bi ji vrnila vid. Ubogo slepo dekle se je zadovoljilo s tem, da je žalostno prikimalo z glavno in vzdihnilo.

Spominjala se je, da je nekega dne, ko je beračila pred cerkvijo, prijazen gospod pazljivo ogledoval njene oči in zelo prijazno govoril z njo.

In dejala je Henriki, ko ji je slednja odkrila svoje nade:

— Torej zato se nočeš vrniti v Evreux? ... No, draga sestra, bom pa potrpežljivo čakala ... A ti?

Luiza se ni upala vprašati podrobnosti, videč, kako Henrika nerada odgovarja.

Rada bi bila vprašala svojo sestro, zakaj tako dolgo ni prišla k nji, pa ni hotela siliti v njo s takimi vprašanji.

V prvem trenutku srečanja Luiza namreč ni vprašala Henrike, kje je bila tako dolgo. Bila je preveč vesela, da jo ima zopet pri sebi, da bi mislila na to.

Pa tudi Henrika je bila tako srečna, da je zopet našla svojo slepo sestro, da ni imela kdaj misliti na druge reči.

In tako je mislila ob srečanju samo na to, kako bo stregla ubogi sestri in ji lajšala težko življenje.

Zopet se je pričela njena vloga skrbne matere slepe sirote. Po smrti matere Gerardove je namreč vneto skrbela za siroto, ki so jo bili vzeli k sebi njeni starši, da bi jo vzgojili. Nekega jutra je poklical doktor Hebert k sebi v kabinet Henriko, ki se je zelo začudila, misleč, da ji bo govoril o zdravstvenem stanju slepe Luize.

— Kaj je moja sestra resno bolna? — je vprašala vsa v skrbeh.

In ker doktor Hebert ni odgovoril, je pripomnila:

— Pa vendar ne mislite, da je neozdravljivo bolna, obsojena na slepoto do smrti?

— Ne gre za vašo sestro, drago de, — je odgovoril zdravnik z živim zanimanjem ... Ne vznemirja me njeno zdravje, pač pa vaše duševno stanje.

— Kaj, jaz vam delam skrbi?

— Poklical sem vas, da se pomenim z vami ...

Henrika je vprašujoče pogledala zdravniku.

— Dete moje, — je nadaljeval zdravnik prijazno, — na obrazu se vam poznajo silne duševne muke in te bo treba ublažiti.

Henrika je vzdihnila. Pod vprašujočim zdravnikovim pogledom je do ušes zardela. Vendar pa ni odgovorila, ker je dobro vedela, da bi ga ne mogla prepričati o nasprotjem.

— To vam pravim, — je nadaljeval zdravnik, — ker čitam jasno v vašem srcu in vaši duši ... Bojite se, ker slutite nevarnost ...

— Res je, — je zajekljalo dekle.

— Uganil sem to in če se ne motim, vem tudi, česa se bojite. Bojite se odkritja zvižace, ki sem vas z njo rešil kazni, naložne vam v trenutku gneva in slepe strasti.

— Kazni, ki je nisem zaslužila, — ga je prebila Henrika samozvestno.

— Saj pa jeza grofa de Linieres, tudi ni izbruhnila najprej proti vam, temveč proti ...

— Proti vitezu de Vaudreyu, — je pripomnila Henrika z drhtečim glasom.

— A vi, ubogo de, se čutili odsev tega gneva, zadel je tudi vas ... Hoteli so kaznovati viteza s tem, da so zadelili vas ... In žrtvovali so vas neizprosno.

Henrika se je zdrznila. Torej je bil tudi vitez žrtev krute strogosti. Spom-

nila se je, kaj ji je bil povedal Picard v Saupetrieri: da je vitez zaprt v Bastilli. Zaprt, ker jo je ljubil, ker ji je hotel dati svoje ime. Od takrat Picarda ni več videla in tako ni vedela, kaj se je pozneje zgodilo z viteзом. Bila je tem bolj v skrbeh, ker je vedela, da je bil vitez zmožen poskusiti tudi nemogoče, da jo reši.

In ni prestopila po njegovi zaslugi svobodna praga Saupetriere.

Kaj se je zgodilo z njim? V hipu, ko je zdravnik obudil v nji deloma že obledelo spomine, bi ga bila zelo rada vprašala, kaj je z viteзом. In dejala je z drhtečim glasom:

— On, ki je vzel nase strašni gnev svojih sorodnikov, se zdaj prav gotovo kesa, da ni ubgal grofa de Linieres. Gotovo trpi zaradi svoje trmoglavosti, gotovo mu je hudo, da se ni uklonil grofu.

Zdravniku se je zdelo, da še ni nastopil ugoden trenutek, da bi povedal, kaj se je zgodilo z viteзом.

Po ovinkih je hotel priti do vprašanja, ki bi se bil z njim rad obrnil na Henriko. In zato je dejal:

— Vem, da ste trpeli zato, ker ste bili predmet ljubezni ...

— Ki je nisem vzbudila, — je pripomnila Henrika.

— Vem, da je niste.

— Ne, ne veste! — je vzkliknila Henrika, — kako hudo sem se borila proti sklepu gospoda viteza, da mi hoče dati svoje ime proti volji svojih sorodnikov.

In solze so ji stihle v oči, ko je nadaljevala:

— Ah, da ni bil gluha za moje besede, koliko gorja bi prihranil nama obema ... On bi ne sedel zdaj v ječi ... A jaz bi ne bila zaprta med izprijenkami; ne bilo bi mi treba skrivati svojega zavetišča in zatekati se k vam. Zdravnik jo je mirno poslušal.

Vesel je bil, da ji je pomagal uiti osveti policijskega ravnatelja. Toda mislil je, da njegovo dobro delo ne sme ostati nedovršeno. Henrika, čeprav svobodna, je bila v vedni nevarnosti, da jo zopet primejo.

In ni ji hotel izposlovati samo navadne pomilostitve, temveč popolno zadoščenje.

Ni pa še vedel, kako bi dosegel ta cilj. Toda njegov sklep je bil trden. Potrebna je pa bila skrajna previdnost.

S tem trdnim sklepom v glavi je hotel Hebert potolažiti svojo varovanko.

In spregovoril je znova z očetovskim glasom:

— Ne govorite tako, dete moje; upam, da je vašega trpljenja konec ... Dokler ste pri meni, se vam ni treba ničesar bati ... V tem pogledu ste lahko brez skrbi.

... Kar se pa tiče viteza de Vaudreya, ne vem točno, kaj se je zgodilo z njim; lahko vas pa zagotovim, da ne sedi več v Bastilli!

— Torej je svoboden! — je vzkliknilo dekle sklenjenih rok.

— Da! — je pritrdil zdravnik; posrečilo se mu je pobegniti iz Bastille in morda je ta hip že na varnem kje v Franciji. Morda v Parizu, kjer se lahko človek skriva kot v zasmeh policije grofa de Linieres. Toda glavno je, da gospod vitez kot rečeno ne sedi več v ječi.

Henrika je kar poskočila od veselja. Toda v naslednjem hipu se ji je zresnil obraz. Pomislila je, da je zelo čudno, da se vitez in Picard nista potrudila najti jo ... Srce se ji je skrčilo pri misli na svojo zapuščeno.

Toda molčala je, hotela prikriti svojo bolelost pred tem dobrim možem, ki ji je nudil zavetišče ... Njen molk pa ni mogel preslepiti Heberta.

Prijel je Henriko za roko, rekoč:

— Zakaj se pa tako tresete, dete moje, če govorim z vami o vitezu de Vaudreyu, o njegovem pobegu in o svojem prepričanju, da je zdaj na varnem? ... Zakaj? ... O, saj ni težko uganiti, kaj pomeni vaše razburjenje ... Ljubite viteza.

Henrika je zardela. Ni pa ovrgla te trditve.

Dvanajst zapovedi Benamina Franklina

Franklin ni bil samo znamenit državnik, temveč tudi duhovit mislec

Milarijev sin iz Bostona Benjamin Franklin ni bil samo znamenit državnik, soustanovitelj neodvisne Amerike, temveč tudi idealen naravoslovec in izumitelj. K. je o. varoval. Zveška b. v. i. šča. pred pogubno moč o. nevihte (v. z. r. g. je bliske nebesom in tiranom žez o. s. p. o. s. b. o. s. e. j. e. p. a. o. d. i. k. o. v. a. l. k. o. t. s. p. r. e. t. e. n. i. s. k. a. r. n. a. r. i. z. d. a. j. a. t. i. i. n. p. i. s. e. c. r. e. s. n. i. c. h. e. m. o. d. r. o. s. t. i. i. n. p. r. a. v. e. g. a. d. o. t. i. p. a.

O njegovi duhovitosti pričča že nadrobni napis, ki si ga je bil pripravil sam. Glasilo se: »Tu leže zemski ostanek Benamina Franklina, knjigotiskarja, namenjalec za hrano črvom; njegovo deo pa ne bo uničeno, temveč izide nekje v lepši izdaji, pregledano in popravljeno po avtorju samem.« V naslednjem navajamo iz kratkih zapovedi Benamina Franklina, dvanajst njegovih navodil za življenje.

Indijski princ na Dunaju

Grandhotel na dunajskem Ringu ima že tretji teden senzacijo. V njem se je nastanil v 20 sobah indijski princ prestolonaslednik maharadž iz Hajderabada, po privatnih cenitvah najbogatejši mož sveta. Princ, eleganten mož vitke postave in izrazito lepega obraza, je star 27 let in ker ne ve, kaj bi počel s svojim ogromnim bogastvom, si pomaga zaenkrat s tem, da potuje po svetu in razmetava denar, kjer le more. Kaže, da se je že veselo naveličal in da je tudi on spoznal, da v bogastvu ni prave sreče. Na Dunaju išče poleg zabave in razvedrila tudi zdravja.

Spremljata ga dva indijska zdravnik in angleški profesor, ki morajo paziti na princevo zdravje. Kljub temu pa hodi princ redno tudi k dunajskemu zdravniku dr. Singerju, bivšemu zdravniku dr. Seipla. Princa spremljajo poleg tega 2 gardna častnika, 6 vojakov, 8 slug in 2 tainika, ki sta večinoma zaposlena samo s plačevanjem računov. Baš zaradi računov je princ najbolj priljubljen, ker na tisočake prav nič ne gleda. Seveda ima na razpolago vse hotelske osebe in upravnika mu je odredila tudi posebnega kuharja. Princ se strogo drži dvorne etikete, čeprav mu osebno ne diši.

Canella

zopet v javnosti

Zagonetni mož, ki se je pred leti pojavil v Veroni pri vdovi pogrešanega profesorja Canella, ki ga je priznala za svojega moža, pa je bil v njem uradno spoznan zasledovani zločinec Mario Bruneri, se je zopet pojavil v italijanski javnosti. O tej čudni aferi smo že večkrat poročali. Že več let zanimajo italijansko javnost procesi, ki jim je središče profesor Canella. Kasalsko sodišče je prišlo končno do prepričanja, da je mož, ki se je izdajal za profesorja Canello, knjigarnar Mario Bruneri. Bruneriju-Canelli kljub prote-

1. Bodi zmeren. Ne jej toliko, da bi čutil po jedi utrujenost.
2. Bodi molčeč. Govori samo to, kar more biti koristno tebi ali drugim.
3. Bodi odločen. Odloči se hitro storiti to, kar si spoznal za dobro, in nikar ne oklevaj v stvareh, za katere si se že odločil.
4. Ljubi red. Vsaka stvar ima svoje mesto in vsak izmed tvojih poklicev svoj čas.
5. Bodi varčen. Ne zapravljaj po nepotrebnem denarja, ne bodi nikoli nikjer potraten, toda ne odreci se po nepotrebnem ničemu, kar more koristiti tebi ali drugim.
6. Ne drži rok križem. Ne izgublaj časa. Delaj vedno kaj koristnega.
7. Bodi iskren. Ne zvijaj se, misli brez zvižace in pošteno in po tem tudi ravnaj.
8. Bodi pravilen. Nikomur ne škoduj, nikomur ne odreci dobrega dela ali užitka, ki si mu ga dolžan.
9. Bodi previden. Varuj se skralnosti in pretiranosti, ne jemlji si k srcu žalitev bolj, nego zaslužijo.
10. Bodi snažen. Ne trpi nesnage ne na telesu, ne na obleki, ne v hiši, ne v duši.
11. Bodi hladnokrvn. Ne razburjaj se radi malenkosti, pa tudi večjih neprijetnosti si ne jemlji preveč k srcu.
12. Bodi ponižen. Posnemaj Kristusa in — Sokrata.

stom ni preostajalo drugega, nego osedeti kazen za Brunerija.

Obsojenec ni priznal, da je identičen z Brunerijem in ko je prišel te dni iz ječe ter sklenil odpotovati, je zaprosil za potni list na ime Giulio Canella. Njegovo prošnjo je pa policija zavrnila z utemeljitvijo, da je prof. Canella v svetovni vojni padel. Zagonetni mož se je moral zadovoljiti s tem, da je dobil potni list Mario Bruneri, izjavil je pa, da tega imena ne sprejema rad.

Afera postaja vedno zagonetnejša in najbolj čudno na nji je, da je soproga profesorja Canella prepričana, da je spoznala v zagonetnem možu svojega moža. Na tem je vztrajala tudi pred sodiščem. Zivela je s profesorjem v zakonu in ima z njim tri otroke. Bruneri-Canellova rodbina je odpotovala v Brazilijo, kjer hoče posetiti očeta prof. Canellija.

Japonska

Devica Orleanska

Devica Orleanska je med Japonci mlada Jošika Kavašimu, ki je bil njen oče doma iz Mandžurije, mati je pa Japonka. Mlado dekle si je pridobilo v bojih v Mandžuriji in v severni Kitajski za Japonce mnogo zaslug. Po smrti svojega očeta je Jošika Kavašima sklenila posvetiti vse svoje sile osvobojenju Mandžurije izpod kitajske oblasti in japonska armada jo je sprejela v svoj vohunski oddelk. V Mandžuriji je odvrnilo pogumno dekle od japonskih čet marsikatero nevarnost. Jošika zna izborno jahati in streljati tudi s strojnico. Hodi vedno v moški obleki, tako da se ne razlikuje mnogo od vojakov.

Eno največjih njenih junaštev je bila rešitev žene bivšega kitajskega cesarja Puya, zdaj upravitelja Mandžurije. Na begu pred kitajskimi četami iz Tjensina v Port-Artur se cesarica ni mogla več rešiti in bila je v nevarnosti, da jo Kitajci ujamejo. Jošika Kavašima se je baš mudila v teh krajih na povelje načelnika japonskega vohunskega oddelka polkovnika Itagakija; preoblekla se je v šoferja in odpeljala

cesarico v taksiju. Med potjo sta zašli v hud ogenj kitajskih strojnic; kitajski vojaki so večkrat zadržali njun avto, vendar se je pa energični in pogumni Jošiki posrečilo pripeljati cesarico na varno. Kitajska vlada je razpisala na njeno glavo bogato nagrado.

Iz Metlike

— Za občinske volitve je potrjena narodno gospodarska lista z nosilcem g. Ivanom Malešičem, za katero se je izrekla ogromna večina metliških volilcev, ker so na njej sami že preizkušeni možje in gospodarji, ki jim lahko vsak zaupa usodo naše mestne občine. Poleg g. Malešiča so na tej listi še gg. Kremesec Franc, Fux Ludvik, Hočevar Nace, Pihernik Franc, Rajmer Anton, Drobnič Ivan, Jkljič Jože, Skrlj Ivan, Živkovič M., Vrtičič Jože, Brodrič Ivan, Brožič Jože, Pečarič Martin, Bajuk Janez, Jutraž J., Stipanč A., Weiss Franc in Mežnaršič Ivan kot namestnik. Poleg drugega je glavni program novega delavnega odbora izvedba metliškega vodovoda. Nasprotniki so sicer zopet skušali s praznimi frazami in klevetami škodovati mnogim kandidatom, vendar pa so jih volilci sami zavrnili, ker se vsi prav dobro spominjajo dobrot, ki so jih bili od nekaterih deležni za časa vojske. Vsi trezni in razsodni domačini bodo oddali svoj glas za našo narodno gospodarsko listo.

— Prepotrebna javna knjižnica je bila sedaj po dolgem času končno vendar zopet otvorena. Tukajšnje sokolsko društvo si je s pomočjo podpore banske uprave osnovalo javno knjižnico, ki posluje za sedaj vsak petek od 18. do 20. ure v šolski posvetovalnici. Upamo, da bodo meščani z veseljem posegali po lepih in izbranih knjigah.

Iz Novega mesta

— Kandidatne liste v Novem mestu. Od napovedanih in že burno obravnavanih treh list je končno ostala samo ena. Na listi JNS kandidata dotedanjega župana g. dr. J. Režek. Razveseljivo je, da so se zborovalci na vseh dotedanjih zborovanjih izrekli za JNS listo in s tem za dr. Režka.

— Sadni dan v Gotni vasi pri Novem mestu. Že ves teden so živobarni plakati oznanjali prireditve sadnega dneva v režiji vseh kulturnih in strokovnih organizacij v Novem mestu ter društva kmetskih fantov in deklet v Gotni vasi. V nedeljo po kosilu se je peljalo na lepo okrašenem velikem vozu večje število fantov in deklet v narodnih nošah. Pred vozom pa so jezdili fantje na iskrih konjih. Šli so po delegate sosednih društev, z njimi pa se je nazaj pripeljal tudi srečni kmet. referent g. Vrsek K. ter g. Kronovšek, predsednik Zveze društev kmetskih fantov in deklet iz Ljubljane. Prireditve v Gotni vasi je bila v dobrih rokah, zato je tudi izborno uspela. Prireditve je otvoril srez. kmet. referent g. Vrsek, nakar je podal besedo predsedniku g. Kronovšku, ki je naglasil veliko potrebo kmetskih društev za izobrazbo kmetsko-delavskega ljudstva. Spregovoril je še prof. Malešek, nakar se je pričela ob zadostni udeležbi občinstva, veselica z vinsko trgovijo ter prodajanjem najlepšega sadja in grozdja. Pri volitvi kraljice jabolk je bila izvoljena gđ. Brule Anica, za kar je prejela krasno darilo. Prireditve, ki je v vseh ozirih krasno uspela, ima svoje najzvestejše podpornike v kmetskih fantih in dekletih, od katerih je treba prav posebno pohvaliti gđ. Zefram Fančič, ki je posvetila vse svoje moči in delo zadnjih tednov samo tej prireditvi. Bila je duša vseh delavcev in tako rekoč voditeljica prireditve.

— Prvenstvena nogometna tekma. V nedeljo popoldne se je vršila na Loku prva prvenstvena tekma, med SK. Sava (Sevnica) in domačim Elanom, ki je končala z rezultatom 4 : 1 za Elan. Tekma je potekla v veliki in stalni premoči domačinov, ki so potiskali goste vse čas v obrambo. Edini gol gostov je zakrivil domači vratar, ki je zanesel žogo z roko predaleč v polje. Po novi razdelitvi klubov spada naš agilni Elan v dolensko-zasavsko okrožje, ki obsega klube SK Sava, SK Sloga in SK Krško. Vsak klub bo igral z Elanom po dve tekmi, eno doma in eno na tujem igrišču.

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo, da je naša nadvse ljubljena soproga, mati, stara mati, teta, tašča in sva-kinja, gospa

Terezija Florjancič roj. Bajc

soproga ravnatelja pivovarne »Union«

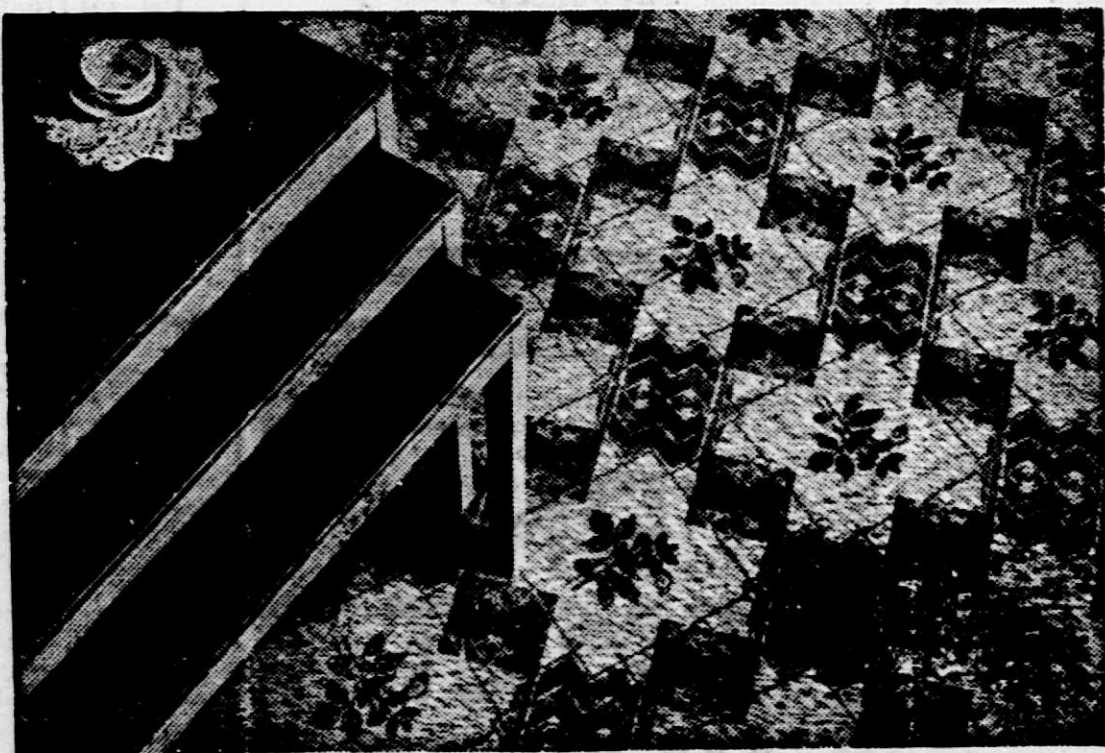
dne 10. t. m. po daljšem, mukapolnem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Pogreb predrage bo v sredo, dne 11. oktobra 1933 ob 1/4. uri popoldne iz hiše žalosti, Celovška c. 20 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1933.

Zalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

CINOCEJ

v veliki izbiri priporoča tordka

A. & E. SKABERNÈ, LJUBLJANA

URADNIK z večletno pisarniško prakso, kavičje zmožen, išče kakršnokoli zaposlenje. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Služba takoj 3991c.

3 NOBENE MOŠKE OBLEKE površnik in dežnik prodam. — Vodnikova cesta 12/1 (pri stari židenski cerkvi). 3989

Trenchcoat bi vam lepo pristojal!

Tkanine zanj dobite pri:

Ž L E N D E R Mestni trg 22

SOBO IN KUHNJO oddam s 1. novembrom. — Val. Vodnikova ulica št. 8, Zelena jama. 3990

SPALNICE moderne iz orehove korenine, mehke pleskane in kuhinjske opreme dobiti najceneje pri — Andlovic, Ljubljana, Komen-skega ulica 34. 62/L

KUPIM »EXTRAKT« VRECE lepe, večje množino. — Ljudevit Sirc, Kranj. 8938

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

NEMSCINO ZA DECO

4-7 let v Delavski zbornici nasproti knjižnice. — Dopoldne od 10. do 12. ure. 3963

GOLAZ-EXTRAKTI

pravi organski, v predvojni kvaliteti, se zopet dobe po vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah. Komad za 6-8 oseb Din 4.-. — Ekstrakt dr. z. z. Ljubljana, Gospodarska cesta 8/L. 69/L

KAPELNIK DR. ČERIN

poučuje vso teorijo, harmonijo, kontrapunkt, instrumentacijo za godalni in pihalni orkester. — Ljubljana, Gospodarska cesta 14. 3987

PISALNI STROJ

dobro ohranjen, boljše znamke, kupim. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod šifro »C.«. — ličen 3977c.